

19. novembar 2020. godine



Uživo uključanje predsednice ASNS Ranke Savić u emisiju "Među nama" TV Nova S (18.11.2020.).

Tema: Na koji način će nove mere, skraćenje radnog vremena do 21h, uticati na radnike i njihova prava?

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=8DJ1HuVh3NY&feature=youtu.be>



Otpuštanja u Er Srbiji: Kako propada državni projekat

<https://nova.rs/vesti/biznis/otpustanja-u-er-srbiji-kako-propada-drzavni-projekat/>

Nesporno je da nacionalni avioprevoznici širom sveta grcaju u dugovima zbog korona krize. Izuzetak nije ni naša Er Srbija. Međutim, isto tako je nesporno da država srpskog avio-prevoznika već sedam godina pomaže redovnim upumpavanjem para iz budžeta, nevezano za pandemiju. Rebalansom se čak izdvaja i dodatni novac i već se spekuliše da veći deo od 150 miliona evra novih pozajmica ide upravo za Er Srbiju. A Er Srbija, se trenutno - pozdravlja sa radnicima.

Er Srbija je objavila poziv za dobrovoljno prijavljivanje za prestanak radnog odnosa, uz isplatu stimulatívne otpremnine.

U kompaniji navode da su primorani da smanje broj zaposlenih, kao i plate radnicima, zbog posledica pandemije koronavirusa.

“Imajući u vidu ovako dug period od kako traje poremećaj poslovanja, kompanija više nije u mogućnosti da podnese postojeći nivo troškova, pa je primorana da, pored ostalih do sada pokrenutih inicijativa u cilju smanjenja troškova, pokrene i proces smanjenja broja zaposlenih, odnosno rešavanja viška zaposlenih, kao i smanjenja zarada”, naveli su iz Er Srbije u pisanom odgovoru Tanjugu na pitanja o posledicama epidemije na poslovanje nacionalne aviokompanije i merama koje preduzimaju da umanje štetu.

A samo pre nekoliko meseci država se pohvalila kako je Er Srbija samostalno vratila kredit od oko 58 miliona evra.

Odakle novci

“Er Srbija” je 2019. godine ostvarila dobit od 1,12 milijardi dinara.

Istovremeno, prema zvaničnim završnim računima, u 2019. je na ime subvencija, donacija, dotacija i premija uknjižila duplo veći prihod, od 2,4 milijarde dinara.

Godinu pre toga subvencije su bile u istom iznosu.

Država je Er Srbiji isplatila najmanje 200 miliona evra u periodu 2014-2018, što se vidi iz završnih računa kompanije dostupnih na APR. Aerodrom “Nikola Tesla”, tada u državnom vlasništvu, nacionalnom avioprevozniku otpisao je 67 miliona evra potraživanja od 2013. do 2015. godine.

Nova.rs je već pisala, da je ostalo nepoznato koliko je “Er Srbija” uštedela na gorivu za koje je tražila povlašćenu cenu od NIS-a, kao i koliko je “Etihad” naplatio srpskom prevozniku lizing aviona i posada, kao i održavanje letelica.

Er Srbija je, uz to, podigla tri kredita – dva je zajmila od ćerke firme Etihada, ukupne vrednosti 120,5 miliona dolara sa izuzetno visokim kamatama.

Uprkos objašnjenima, stručnoj javnosti i dalje nije jasno kako je “Er Srbija” uspela samostalno da vrati kredit od oko 58 miliona dolara ovog septembra.

Drugi zajam na naplatu dospeva 2021. godine. A treći, od 40 miliona dolara, isto je pozajmica “Etihada”, koju je nacionalni prevoznik UAE pretvorio u vlasništvo od 49 odsto u “Er Srbiji”.

Danas se sve češće govori da bi Srbija mogla da povрати stoprocentno vlasništvo nad nacionalnim avioprevoznikom.

Nedavno usvojenom uredbom državi je omogućeno i da uđe u dokapitalizaciju “Er Srbije” pod plaštom otklanjanja poremećaja u privredi prouzrokovanih epidemijom zarazne bolesti kovid 19. Država će, po tome, moći da uloži novac u pojedina preduzeća, a zauzvrat će dobiti – udeo u vlasništvu.

Osnov za nastanak “Er Srbije” je međudržavni sporazum o saradnji dve zemlje – Srbije i Ujedinjenih Arapskih Emirata, koji je sklopljen 2013. godine.

Tada je prestao da postoji JAT, nasledila ga je novoosnovana "Er Srbija" u kojoj je "Etihad airways" imao – i danas ima – manjinski udeo od 49 odsto, a Republika Srbija većinski, od 51 odsto.

Sporazum je, 1. Avgusta 2013., u ime srpske strane, potpisao Aleksandar Vučić kao potpredsednik Vlade.

Finansijski detalji nisu bili poznati. Sve do godinu dana kasnije, dok BIRN nije obavio nacrt ugovora između Vlade Srbije i "Etihad airways", otkrivši da je za svoj udeo Srbija platila višestruko više u odnosu na partnera iz UAE.

Beograd se guši, a vlast smanjila budžet za ekologiju

<https://nova.rs/vesti/drustvo/beograd-se-gusi-a-vlast-smanjila-budzet-za-ekologiju/>

Uprkos tome što je vazduh u Beogradu zvanično kategorisan kao prekomerno zagađen, što se u njemu sve fekalne vode bez prečišćavanja ulivaju u Dunav i Savu, što ima najveću "planinu smeća" na balkanu, u predlogu budžeta Beograda za narednu godinu, sredstva za zaštitu životne sredine smanjena su za skoro 900 miliona dinara.

"U predlogu budžeta Beograda za narednu godinu, skandalozno je da su sredstva za zaštitu životne sredine smanjena za skoro 900 miliona dinara, a od toga najvažnija stavka "smanjenje zagađenosti" umanjena za čak 45 miliona", kaže za Nova.rs Nikola Jovanović, direktor Centra za lokalnu samoupravu.

Da stvar bude gora, kako navodi, povećani su troškovi birokratije i budžeti kabineta najviših funkcionera.

"Troškovi gradskog urbaniste Marka Stojčića, najodgovornijeg uz Gorana Vesića za rekordna kašnjenja radova i razrovane ulice, povećani su za neverovatnih 27 miliona dinara, što je više nego duplo u odnosu na prethodnu godinu", tvrdi Jovanović i dodaje:

"To je sramota i Beograđani moraju da znaju kako se ova vlast razbacuje njihovim parama, dok za najvažnije stvari nema."

Da je u pitanju istinski skandalozna odluka pokazuju podaci koji govore o katastrofalnom stanju životne sredine u srpskoj prestonici.

Prema Godišnjem izveštaju o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji za 2019. godinu, vazduh u Beogradu je treće kategorije – prekomerno zagađen, a prema aplikaciji AirVisual Beograd neretko biva rangiran i kao grad sa najzagađenijim vazduhom na planeti.

Kako je Centar za lokalnu samoupravu saopštio, jedan od najvećih zagađivača u Beogradu je zgrada Gradske uprave čije kotlarnice se snabdevaju mazutom, koji koriste i druge zgrade grada – među kojima su Zavod za zaštitu spomenika kulture, Gradski centar za fizičku kulturu i Kuća legata.

Iz ovog centra tvrde da gradska uprava već tri godine krši Rešenje Sekretarijata za zaštitu životne sredine kojim je naložena zabrana rada tih kotlarnica, jer emituju opasne materije, pre svega sumporne i azotne okside koji oštećuju pluća.

“Gradska uprava već tri godine krši Rešenje Sekretarijata za zaštitu životne sredine kojim je naložena zabrana rada tih kotlarnica, jer emituju opasne materije, pre svega sumporne i azotne okside. Sumporni i azotni oksidi oštećuju pluća, tako da gradska uprava na ovaj način dodatno doprinosi urušavanju imunog sistema građana, a dovodi ih u povećani rizik tokom pandemije uzrokovane COVID – 19 virusom”, navodi se u saopštenju.

Osim lošeg vazduha, Beograd je jedini glavni grad u Evropi koji nema prečistač otpadnih voda, zbog čega se godišnje u Savu i Dunav izlije 190 miliona kubika iz fekalne kanalizacije, što se može uporediti sa 60.000 olimpijskih bazena ili 19 miliona cisterni.

Fekalne vode iz Beograda se zajedno sa hemijskim otpadom iz fabrika ulivaju i u Topčiderske reku, čija voda se prema poslednjim analizama svrstana u trećoj, njgoroj kategoriji.

I dok se zbog Topčiderske reke, koja se uliva u Čukarički rukavac, na području oko Ade Ciganlije širi nesnosan neprijatan miris, ljude koji žive u blizini deponije u “Vinči” redovno udišu dim.

“Vinča” se smatra najvećom “planinom smeća” u Evropi, koja se prostire na oko 70 hektara samo 14 kilometara od centra glavnog grada Srbije gde se dnevno odlaže i po 1.500 tona smeća. Osim što, zbog čestih požara doprinosi zagađenju vazduha, postoji i opasnost od kontaminacije samog tla, gde se podzemne vode zagađuju i samim tim dolaze u kontakt putem pijaće vode do građana.

Iako je očigledno da se Beograd suočava sa krupnim ekološkim problemima, javnost nije do kraja upoznata sa njihovim razmerama.

Tako su, na primer izveštaji i preporuke o kontroli rada lokalne samouprave Grada Beograda, povodom prekomernog zagađenja i kontrole koju je zaštitnika građana Zorana Pašalić pokrenuo u januaru ove godine.

Inicijativa Ne davimo Beograd danas je podsetila javnost da je ova kontrola pokrenuta u januaru ove godine, kada je veliko i dugotrajno zagađenje vazduha odjeknulo u javnosti i pozvala zaštitnika građana da izveštaj o njoj objavi.

Jedina sramota su vaše neistine: Frilenseri ministru Malom

<https://nova.rs/vesti/biznis/jedina-sramota-su-vase-neistine-frilenseri-ministru-malom/>

Oni nisu primenjivali zakone. Nisu nas obavestavali o poreskim obavezama. Nisu nas upozoravali, a sad zahtevaju i prete. Ministar kaže da je sramota ne plaćati porez. Jedina sramota koju vidimo jeste gostovanje ministra finansija na televiziji u kome iznosi neistine o radnicima na internetu, a da prethodno nije čak ni pročitao zahteve Udruženja radnika na internetu na koje se poziva, poručili su Siniši Malom frilenseri okupljeni u Udruženju radnika na internetu.

Svaka rečenica ministra finansija o radnicima na internetu, izneta 17. novembra u jednoj televizijskoj emisiji bila je – neistinita, ocenilo je Udruženja radnika na internetu.

“Prilikom gostovanja ministar je izneo veliki broj netačnih informacija na račun radnika na internetu obmanjujući celokupnu javnost Srbije”, ističe ovo udruženje dematujući tri tvrdnje Siniše Malog.

Nije tačno da je većina radnika na internetu platila porez i doprinose.

“Poreska uprava je u saopštenju navela da 99,7 odsto fizičkih lica čije je račune proveravala nije platilo porez. Pitamo ministra finansija odakle mu iznete informacije”, navodi Udruženje.

Nije tačno da je naša država, kako ministar kaže, isto kao i druge zemlje, propisala jasno i fer oporezivanje frilensera, i da porez iznosi 10 odsto.

“Ne znamo na koga on tačno misli. Preduzetnici registrovani kao paušalci plaćaju poreze i doprinose u zavisnosti od delatnosti i lokacije, od 100 do preko 300 eura. Koliko god da zarađuju, ovaj iznos je fiksna”, ukazuje Udruženje radnika na internetu.

Nije tačno da je Poreska uprava na vreme upozorila radnike na internetu da izmire svoje obaveze.

“Poreska uprava je 13. oktobra objavila na svojoj Facebook stranici, a potom na veb sajtu poziv fizičkim licima da podnesu poreske prijave i plate porez na prilive iz inostranstva. U kontrolu deviznih računa je krenula još juna meseca i već donela poreska rešenja u kojima nalaže da se plate porezi i doprinosi sa kamatama za pet godina unazad, što je 80 odsto od svega zarađenog”, navode u ovom udruženju.

Udruženje postavlja pitanje ministru finansija da li je po njemu uređen sistem u kojem Poreska uprava ne poštuje zakone i propise prilikom utvrđivanja iznosa poreza i doprinosa.

“Zašto nije poučila svoje zaposlene koji su nam godinama govorili da poreze i doprinose ne treba da plaćamo jer nema načina da se to obračuna”, pita udruženje frilensera.

Udruženje radnika na internetu pozvalo je sve radnike na internetu i sve javne aktere da ih podrže u borbi za pravo na dostojanstven rad i život tako što će uputiti apel nadležnim institucijama da što pre započnu pregovore.

“Mejl koji im možete poslati kao i brojeve telefona možete pronaći na našem sajtu”, ukazuju u Udruženju radnika na internetu.

TANJUG/NOVA.RS

Bez pomoći države nema pune plate za kovid bolovanje

<https://nova.rs/vesti/biznis/bez-pomoci-drzave-nema-pune-plate-za-kovid-bolovanje/>

Privatni sektor pogođen je pandemijom, pa preporuka poslodavcima za naknadu zarade tokom kovida od 100 odsto nije dobro rešenje, navodi Savet stranih investitora (FIC) u "Beloj knjizi2020" i predlaže da bi puna zarada mogla da se očekuje samo uz pomoć države.

Ako je namera bila da se posebno zaštite zaposleni koji su izloženi kovidu19 tokom obavljanja posla, naknada zarade trebalo bi da se obezbedi iz sredstava obaveznog socijalnog osiguranja, jedna je od preporuka FIC – a data u “Beloj knjizi”.

FIC navodi da je zaključak vlade u vezi toga izazvao nedoumice u praksi i probleme sa zaposlenima, koji su i u situaciji kada poslodavac nije izmenio opšti akt zahtevali isplatu naknade zarade u iznosu od 100 odsto ističući čak da je u pitanju povreda na radu jer su zaraženi ili su bili u kontaktu sa zaraženom osobom na radnom mestu.

U “Beloj knjizi” navodi se da određena rešenja u Zakonu o radu i dalje predstavljaju potencijalni problem poslodavcima, a to se pre svega odnosi na radni odnos za obavljanje van prostorija poslodavca.

Poslodavci imaju nedoumicu u vezi sa tumačenjem odredbe zakona koja propisuje da se, u slučaju rada van prostorija poslodavca, Ugovorom o radu ugovara naknada takozvanih drugih troškova rada i način njihovog utvrđivanja, ukazuje FIC.

S obzirom na to da Zakon o radu reguliše jedino radni odnos koji se zasniva radi obavljanja poslova van prostorija poslodavca, kao i mogućnost da se zaposleni i poslodavac sporazumeju da zaposleni jedan period radnog vremena poslove obavlja od kuće, FIC navodi da iz toga proističe da koncept rada od kuće koji je preporučen tokom vanrednog stanja nema zakonsko uređenje.

Precizirati šta je rad od kuće

FIC smatra da je potrebno da nadležni donesu preciznije i sveobuhvatnije smernice i za poslodavce u privatnom sektoru kada je reč o naročito ugroženim kategorijama zaposlenih u vezi rada od kuće.

Potrebno je precizirati razliku između rada od kuće i rada na daljinu (po mestu rada ili po sredstvima rada), te relativizovati potrebu definisanja „mesta rada” kao obaveznog elementa ugovora o radu uvođenjem na primer „primarnog mesta rada” za slučaj rada na daljinu.

Takođe, treba konkretizovati obaveznu stavku ugovora o radu van prostorija poslodavca „naknadu drugih troškova rada i način njihovog utvrđivanja” jer je neophodna pravna izvesnost i sigurnost, ukazuje FIC.

Dodaje da je Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu potrebno definisati obaveze poslodavca i zaposlenih u odnosu na rad van prostorija poslodavca.

Poslodavci odlučuju da li će primeniti odredbe uz prethodnu izmenu opšteg akta ili ugovora o radu, tako da sporna preporuka nema obavezujući karakter za poslodavce u privatnom sektoru, navodi FIC.

Savet predlaže i izmene i dopune Zakona o radu u delu koji uređuje stručno osposobljavanje i usavršavanje.

O dualnom obrazovanju

Ovim zakonom treba predvideti odgovarajuće modalitete angažovanja učenika srednjih škola, studenata i drugih lica van radnog odnosa radi sticanja praktičnih znanja i iskustva u stvarnom radnom okruženju, unapređenja karijere i lakšeg budućeg zaposlenja.

Nastavak započetih reformi u oblasti rada neophodan je preduslov za stvaranje poslovnog ambijenta u kome će tržište Srbije privlačiti strane investicije i pospešiti otvaranje novih radnih mesta, navodi se u "Beloj knjizi 2020".

Takođe, prepoznavanje i uređenje fleksibilnijih formi rada, regulisanja radnih praksi kada nisu deo obaveznog obrazovnog programa, digitalizacija i pojednostavljenje strogo formalnog načina komunikacije između poslodavca i zaposlenog, kompleksna struktura zarade i načina obračuna naknade zarade, trebalo bi između ostalog da budu prioriteta u daljoj reformi Zakona o radu.

FIC ukazuje i da je neophodno dalje pojednostavljenje i ubrzanje postupka zapošljavanja stranaca i kretanja radne snage uopšte, prepoznavanje delatnosti koje, usled svoje specifičnosti, podležu ograničenoj mogućnosti zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

Takođe, donošenje podzakonskih akata kojima će se obezbediti efikasna primena Zakona o dualnom obrazovanju u praksi i dalje unapređenje obrazovnog sistema u celini.

Iako je donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o agencijskom zapošljavanju regulisano iznajmljivanje radne snage i rad agencija za privremeno zapošljavanje, u određenim segmentima ostaje prostor za dalje unapređenje ove oblasti, navedeno je u "Beloj knjizi".

Danas

Stručnjaci vide političke razloge u odluci države da poveća zarade u javnom sektoru

Zbog izbora u 2022. rašće plate u 2021.

<https://www.danas.rs/ekonomija/zbog-izbora-u-2022-rasce-plate-u-2021/>

Ministar finansija Siniša Mali konačno je prošlog vikenda objavio na koliko povećanje plata će biti naredne godine da računaju zaposleni u javnom sektoru, što je izazvalo oprečne reakcije. Prema njegovim izjavama od 18. novembra 2020. 18.000 zaposlenih u javnom sektoru će dobiti povećanje plata od pet odsto, dok će ostali zaposleni u javnom sektoru dobiti povećanje plata od 3,5 odsto.

Mali je najavio od 1. januara povećanje plata zdravstvenim radnicima od pet odsto, a ostalima zaposlenim u javnom sektoru 3,5 odsto.

Od aprila bi ostatak javnog sektora trebalo da dobije dodatno povećanje plata do pet odsto i dostigne medicinare.

Sa fiskalnog stanovišta ovo povećanje plata, koje bi na nivou godine trebalo da iznosi između 4,5 i pet odsto poprilično odstupa od preporuka stručne javnosti, a pre svega Fiskalnog saveta koji je apelovao da se plate ili zamrznu ili povećaju do nivoa inflacije (oko dva odsto) kako bi sačuvale kupovnu vrednost, ali ne preko toga.

Njihov predlog bio je da se sa značajnijim povećanjima sačeka nekoliko meseci, pa ako ekonomija bude napredovala i ne izbije neki novi talas epidemije, da se onda uđe u dalja povećanja plata.

U Fiskalnom savetu nisu hteli da komentarišu ove najave ministra s obzirom da računaju efekte povećanja po javne finansije, ali su u oceni rebalansa budžeta za ovu godinu upozorili da je zbog

značajnog povećanja plata u novembru 2019. godine (oko 10 odsto) ukupna masa zarada zaposlenih u opštoj državi dostigla 10,4 odsto BDP-a u ovoj godini i tako znatno premašila dugoročno održiv nivo od 9,5 odsto BDP-a (sa platama koje isplaćuju indirektni budžetski korisnici fond plata dostiže i 11,4 odsto BDP-a).

Oni su ukazali i da bi ovo mogao biti uzrok fiskalnih neravnoteža i da bi rast zarada u narednim godinama morao biti „osetno manji od očekivanog rasta nominalnog BDP-a“, dodajući da su u prethodne tri godine plate povećavane za u proseku nešto više od devet odsto, dok je nominalni rast bio oko šest odsto godišnje.

„Kao što vidimo, bila je dovoljna samo jedna krizna godina da se potvrdi da su ta povećanja dugoročno neodrživa i da rashodi za zarade vidno odskoče iznad ravnotežnog nivoa“, napominju oni.

I Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu, ističe da smo ove godine imali povećanje plata u javnom sektoru od oko 10 odsto jer se planirao rast BDP-a od četiri odsto, a da smo završili sa minusom.

„Ako se tako nešto ponovi bićemo u problemu. Povećanje plata od blizu pet odsto je relativno veliko, još ako uz to računamo i povećanje penzija, pa i troškovi za kamate će veoma porasti jer nam je javni dug skočio za četiri milijarde evra, a sve u uslovima dosta neizvesnog rasta privrede. Bolje bi bilo da se inicijalno išlo na manje povećanje plata, pa onda sredinom godine da se više poveća ukoliko ekonomija bude dobro funkcionisala. Ne zna se ni koliki će prihodi biti, da li će privreda moći da plati sve obaveze koji su odložene ove godine, koliko će ih otići u bankrot“, upozorava Arsić.

On ističe da bi na ovakvu odluku moglo da utiče i to što su za početak 2022. godine zakazani izbori.

I Petar Đukić, profesor na TMF-u i član Naučnog društva ekonomista, napominje da je čist populizam ovoliko povećanje plata u situaciji kada padaju proizvodnja, zaposlenost i izvoz, a pitanje je i kakva će biti tražnja za našim proizvodima sledeće godine.

„Znam da je veliki teret na medicinarima zbog korone i za to sam da se njima isplaćuju bonusi dok traje zdravstvena kriza, ali nikom ne treba povećavati plate dok se ne završe platni razredi. Linearno povećanje samo prolongira ovaj režim i povećava kaos za ubuduće“, kaže Đukić, dodajući da ne može ekonomskom politikom da se nadoknadi nedostatak razvojne strategije.

Osnov za ovako optimistično povećanje plata država izgleda nalazi u uverenju da će sledeće godine privredni rast dostići šest odsto, a sa inflacijom bi nominalno to bilo osam odsto.

Međutim, stručnjaci su prilično skeptični prema tome. Fiskalni savet je pozvao državu da ide sa konzervativnijom procenom rasta, od četiri odsto.

Arsić takođe ističe da je šest odsto previše optimistično i da bi povećanje plata uz manji rast moglo dovesti do istiskivanja drugih rashoda, pre svega investicija.

„Za investicije niko ne glasa, a i brojni su načini za njihovo smanjivanje, odlaganjem nekih radova itd“, zaključuje on.

Prošle godine povišice od osam do 15 odsto

U novembru 2019. godine plate u javnom sektoru su povećane od osam do 15 odsto. Najveće povećanje, od 15 odsto, dobile su medicinske sestre i tehničari dok su doktori u zdravstvu i zaposleni u nauci i kulturi dobili povećanje od po 10 procenata. Povišicu od devet odsto dobili su

zaposleni u prosveti, sudije, tužioci, zaposleni u sudovima i tužilaštvima, kao i radnici u ustanovama socijalne zaštite i pripadnici bezbednosnih službi i snaga. Zaposleni u državnoj upravi dobili su povećanje od osam odsto.



"Home Plus" ZATVORIO LOKALE, sakrio finansijski izveštaj, a radnici tvrde i da im DUGUJE DVE PLATE

<https://www.blic.rs/biznis/vesti/home-plus-bankrot-zatvaranje-plata-radnici/v8c61xk>

Kompanija Home plus, koja prodaje kućne potrepštine, zatvorila je lokale. Kompanija se povukla iz tržnih centara, a ključ u bravu stavila je i u ostale radnje. Radnici više nisu na radnim mestima, a na cedilu su ostali i potrošači koji su poručili robu, platili je, ali je nisu i dobili. Kako nezvanično saznajemo, radnicima nisu isplaćene dve plate, a mnogi strahuju i za staž.

Da poslovanje nije išlo kako treba može se zaključiti i iz zvaničnih podataka. Prema podacima APR, kompanija nije objavila finansijski izveštaj za 2019. Za 2018. godinu su prijavili 220 zaposlenih i profit od 824.000 dinara. U 2017. imali su 269 zaposlenih i profit od 3,1 milion dinara. Dobit u 2016. godini bila je 48,8 miliona dinara.

Prema saznanjima "Blic Biznisa" Home plus ima dugovanja i prema drugim firmama sa kojima je saradivala. Reč je o firmama iz različitih oblasti koje potražuju i po više desetina hiljada evra.

Prema podacima Narodne banke Srbije (NBS), račun firme je u blokadi od 30. oktobra, a ukupan iznos blokade je 55,3 miliona dinara.

Na zatvorenim lokalima postavljen je i natpis "Izdaje se".

Ova kompanija posluje na tržištu Srbije 20 godina. Svoje objekte ima u u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu. Od proleća 2017. godine kompanija je promenila ime iz "Home centar" u "Home plus".

Kompanija je na našem tržištu poznata po prodaji širokog asortimana robe za kućne potrepštine, od posuđa do nameštaja.

Ostavili dugove, ljude na ulici i KATANCE U BRAVI! Nije samo "Home plus" nestao preko noći. Ove SLOMOVE srpsko tržište neće zaboraviti

<https://www.blic.rs/biznis/ostavili-dugove-ljude-na-ulici-i-katance-u-bravi-nije-samo-home-plus-nestao-preko/2zytsyq>

Kompanija Home plus, koja prodaje kućne potrepštine, zatvorila je svoje lokale, dok su na cedilu ostali i radnici i potrošači koji su poručili robu, platili je, ali je nisu dobili. Ipak, nije ovo jedina firma koja je u Srbiji tako naglo prekinula poslovanje.

Malo ko da ne pamti slučaj ruske firme Spilit koja je zatvorila dve fabrike u Vranju i Somboru, i na cedilu ostavila više od 500 radnika Nefe. Pre toga celokupnu srpsku javnost - od radnika, preko lokalnih do najviših vlasti u Srbiji, u čudu su ostavili i slični potezi firme "Hendi", a pre nje i još dve kompanije čiji su vlasnici iz Nemačke i Hrvatske.

Pobegli preko noći

Ruska kompanija "Spilit" praktično je preko noći napustila Srbiju i bez posla u dve fabrike ostavila oko 500 radnika.

Nekoliko dana, nakon zatvaranja fabrika u Vranju i Somboru, kao i ukupno 34 prodajna salona, od direktora nije bilo ni traga ni glasa, da bi se potom oglasio vlasnik Andrej Hodasevič.

Nefa nameštaj

Radnicima i oštećenim kupcima obećao je isplatu dugova, što je i uradio, ali delatnost i proizvodnju nije zanovio. Vlasnik je kasnije tvrdio i da je oštećen za 200.000 evra, te da će se sa radnicima koji su uzimali robu razjasniti na sudu.

Ključ na 90 zlatara

Hrvatska firma "Gold exchange" koja se bavi otkupom zlata, 2013. godine doslovno je preko noći zatvorila svih 90 zlatara u Srbiji, a 180 zaposlenih ostavila bez dve poslednje plate i doprinosa. Sve zlatare zatvorene su 12. septembra te godine, nepunih godinu dana nakon što su počele sa radom.

Zanimljivo je da je "Gold exchange" prethodno po identičnom scenariju naprasno zatvorio zlatare u Bosni i Hercegovini, a radnike takođe ostavio bez plata i doprinosa. Usred noći su zatvorene poslovnice u Sarajevu, Zenici i Tuzli. Vlasnici ove firme bili su hrvatski državljani Kristijan Kopic i Gordan Skočilić.

Kopic, koji je u Srbiji imao udeo od 99 odsto vlasništva u Goldu, zapao je u probleme u našoj zemlji nakon što je Direkcija za mere i plemenite metale ustanovila da preduzeće ne ispunjava uslove za dobijanje znaka proizvođača predmeta od dragocenih metala.

O zatvaranju preko Vajbera

Nemačkoj fabrici za preradu i konzerviranje ribe "Servfud" u Smederevu, stavljen je katanac u novembru 2018, samo dve godine nakon otvaranja pogona u Srbiji. Desetak radnika je protestovalo ispred zaključane kapije tražeći objašnjenje jer im je, kako su tvrdili, preko vajber grupe saopšteno da je firma zatvorena.

Prethodno im se nije niko obratio, a ni na telefone bivših nadređenih se nije niko javljao. Iako je na početku rada najavljeno zaposlenje za čak 300 radnika, nemačka kompanija za dve i po godine uposlila je oko 60 radnika, a nesrećan kraj dočekalo je njih 25.

Radnike o otkazu obavestili mejlom

Prethodno je bugarski lanac prodavnica mobilnih telefona, opreme i tehnike "Hendi" zatvorio svoje radnje širom Srbije - sve u jednom danu, ukupno oko 200 objekata. Oko 900 radnika, o otkazima, je obavestio elektronskom poštom.

"Hendi"

"Hendi" je došao u Srbiju 5. marta 2007. godine, a 1. juna 2018. godine, radnici su dobili mejl da više nemaju posao, dok je na sajtu preduzeća istaknuto obaveštenje: "Poštovani kupci, saradnici i prijatelji, posle 10 godina poslovanja u Srbiji, obaveštavamo Vas da HENDI-TEL prestaje da radi. Želimo da vam se zahvalimo na decenijskom poverenju, saradnji i podršci".

Posle vesti da je poznati lanac mobilnih telefona iznenada propao u Srbiji čulo se da je ista sudbina prethodno zatekla radnike i Bugarskoj i to u martu 2018. godine.

Leonardo

"Leonardo", pogon italijanske fabrike za proizvodnju dela obuće, dospela je u žiži javnosti pre pola godine kada je oko 60 radnika sasvim slučajno saznalo da više nisu zaposleni i to nakon što je jedna radnica zatražila medicinsku pomoć. Plate su već kasnile i dugovanja prema njima su rasla.

Ipak, fabrika u Subotici ponovo je pokrenula proizvodnju i na posao se vratilo 33 radnika.

Sve zaostale zarade su radnicima isplaćene, još je jedino preostala isplata otpremnina onim radnicima koji se nisu vratili na posao.

TV N1/NOVA.RS

Šoškić: Popravljanja životnog standarda neće biti skoro

<https://nova.rs/vesti/biznis/soskic-popravljanja-zivotnog-standarda-nece-biti-skoro/>

Profesor Ekonomskog fakulteta Dejan Šoškić ističe da ako već Srbija živi u uslovima fiksiranog kursa, onda nikako ne sme da se dozvoli brži rast plata od produktivnosti, jer će se u protivnom ugroziti potencijal domaće privrede da bude konkurentna. On smatra da bitnog popravljanja životnog standarda građana neće biti skoro, jer se Srbija sve više raslojava kao društvo, sa velikim razlikama u prihodima građana, što vlasti treba ozbiljno da stave pod lupu, u smislu poreskog sistema i socijalnih davanja.

Profesor Ekonomskog fakulteta Dejan Šoškić ističe da ako već Srbija živi u uslovima fiksiranog kursa, onda nikako ne sme da se dozvoli brži rast plata od produktivnosti, jer će se u protivnom ugroziti potencijal domaće privrede da bude konkurentna. On smatra da bitnog popravljanja životnog standarda građana neće biti skoro, jer se Srbija sve više raslojava kao društvo, sa velikim razlikama u prihodima građana, što vlasti treba ozbiljno da stave pod lupu, u smislu poreskog sistema i socijalnih davanja.

“Ako već živimo u uslovima fiksiranog kursa, onda nikako ne smemo dozvoliti da nam plate rastu brže od produktivnosti. To je veoma važno da ne bismo ugrozili potencijal domaće privrede da dobije na konkurentnosti i da u budućnosti samim tim bude na putu održivog razvoja”, ocenio je Šoškić u Danu uživo na TV N1.

“Ne smemo da podižemo plate u proseku brže od rasta produktivnosti, jer to dovodi do toga da će jedinica uloženog rada biti komparativno skuplja, i neatraktivna za odvijanje ekonomske aktivnosti, te ćemo se tako pozicionirati na onu stranu zemalja koje su bolje da se u njih uvozi nego da se iz njih izvozi. Nama trebaju direktne strane investicije koje će podizati izvozni potencijal, koji će uticati na to da Srbija konačno izbalansira trgovinski bilans i vremenom izađe na ‘zelenu granu’”, dodaje Šoškić.

Smatra da Srbija nema “osobitog razloga za zadovoljstvo” zbog nešto nižeg ekonomskog pada u odnosu na druge zemlje, jer je, kako ističe, to posledica drugačije strukture naše privrede.

“Zemlje koje su nerazvijenije i koje imaju privrednu strukturu okrenutu poljoprivedi i ne zavise od turizma neće osetiti neki drastičan pad ekonomske aktivnosti, i u tu kategoriju ulazi i Srbija. Takve zemlje ne treba da očekuju neku visoku stopu privrednog rasta sledeće godine, baš zato što nije došlo do pada u ovoj godini, do smanjivanja osnovice kako je to moglo biti i kako jeste u nekim drugim državama”, navodi Šoškić.

On podseća da Srbija ove godine planira da ostvari jedan od najvećih budžetskih deficita ikada, koji je “daleko veći od onih problematičnih godina 2014. i 2015. i uprkos malom padu ekonomske saktivnosti, koji iznosi od jedan do tri odsto, očekuje se fiskalni deficit od devet odsto od BDP, što je veoma zabrinjavajući podatak”.

Na pitanje da li je opravdano ovogodišnje dodatno zaduživanje zemlje, Šoškić navodi da jeste jednim delom.

“Srbija je sprovedla nekoliko talasa pomoći ekonomiji da bi se održala ekonomska aktivnost, da bi se pomogla zaposlenost. Tu je bilo niz opravdanih mera, uključujući državne garancije za kredite privredi. Međutim, linearno davanje novca svim građanima i rast plata u javnom sektoru su veoma problematične mere bez kojih se moglo i trebalo”, ističe ekonomista.

Dodaje da je važno “da se fokus stavi na sledeću godinu – da budemo konzervativni u projekcijama rasta i da pokušamo da sledeće godine zaustavimo rast duga u odnosu na BDP, koji smo ove godine podigli za desetak odsto, uprkos vanrednim prihodima, poput koncesije za aerodrom”.

Tradicionalno više plate u javnom nego u privatnom sektoru – anomalija

Na pitanje kada se radi o najavljenom rastu plata u javnom sektoru, kaže da tu treba biti izuzetno restriktivan i podržati sektore koji su godinama zapostavljeni – zdravstvo, obrazovanje, istraživanje, razvoj, nauku.

“Plate u javnom sektoru su tradicionalno više nego u privatnom i to je jedna anomalija. Treba biti veoma konzervativan i odložiti ili u potpunosti ukinuti aktivnosti u vezi sa povećanjem plata naredne godine, dok se ekonomska aktivnost ne obnovi i dok ne dobijemo prirast produktivnosti, kako ne bismo preterali u trošenju i Srbiju vratili na putanju neodrživog javnog duga”, upozorava Šoškić.

“Ako imate nekonkurentnu privredu, koja postaje sve nekonkurentnija time što plate rastu brže od produktivnosti, a kurs je fiksiran, onda imate tendenciju rasta trgovinskog deficita, koji može delimično da se pokriva stranim investicijama, ali ni to ne može unedogled. Te razlike u primanjima i davanjima prema inostranstvu moraće da se pokrivaju novim zaduživanjem, a to vodi do toga da imamo sve manju produktivnost, a sve veći dug”, dodaje on.

Kaže da činjenica da je za zaduživanje Srbije kamatna stopa ove godine znatno viša nego prošle, svedoči o pogoršanju naše pozicije na međunarodnom tržištu.

“Mi sada dolazimo u poziciju kada će nas svetsko finansijsko tržište sve više imati pod lupom i analizirati u kojoj meri ćemo moći da vraćamo svoje fiskalne obaveze. Prvi signal je ovo što smo već iskusili u maju – rast kamatnih stopa. To je vrlo ozbiljan signal da mi nemamo tu mnogo prostora, svakako ne za neke dodatne rashode u javnom sektoru, posebno ne u domenu plata”, naglašava Šoškić.

No, dodaje, uprkos tome što moramo da budemo veoma restriktivni u trošenju, država ne bi smela da zapostavi ulaganje u razvoj infrastrukture, koja je neophodna za privredni razvoj, kao i da više treba da se ulaže u obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, nauku i tehnologiju.

“Ali, treba imati u vidu da veće izdvajanje u ovim oblastima mora da bude praćeno reformama u ovim oblastima, znači da se ne troši samo više novca, već da se za taj novac dobije veći nivo kvaliteta. Obrazovana, zdrava radna snaga je osnov za rast produktivnosti, to su veoma važne razvojne stvari”, ukazuje on.

Neophodan ambijent za investicije – vladavina prava i odsustvo korupcije

Navodi da Srbiji nedostaju domaći privatni investitori, za koje je neophodan odgovarajući ambijent – vladavina prava, odsustvo korupcije.

“To je ono što Srbiji najviše nedostaje. Domaći preduzetnici očigledno ne vide dovoljno dobre uslove za privređivanje”, ocenjuje Šoškić i dodaje da sudski sistem mora da bude nepristrasan, nekorumpiran.

“Kada bi percepcija korupcije u Srbiji bili bar na nivou drugih balkanskih zemalja, imali bismo bar jedan posto više privrednog rasta svake godine”, navodi on.

Na pitanje da li se i kada može očekivati popravljnje životnog standarda građana Srbije, on ocenjuje da bitnog popravljnja neće biti skoro.

“Srbija se raslojava kao društvo, poslednjih godina beležimo veliko razmimoilaženje u prihodima građana. Srbija to mora veoma ozbiljno da stavi pod lupu, u smislu poreskog sistema i socijalnih davanja. Mi smo postali društvo nejednakosti i to je problem s kojim bi trebalo da se ozbiljno pozabavimo”, zaključuje Šoškić.

DIREKTNO.RS/N1

Dve trećine građana Srbije smatra da političari zloroptrebljavaju vlast

<https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/315128/istrazivanje-gradjani-politicari-zloroptreba-vlasti.html>

Prema najnovijem istraživanju javnog mnjenja, koje je Beogradski centar za bezbednosnu politiku sproveo u saradnji sa agencijom Sprint insajt, dve trećine građana Srbije smatra da političari ne rade u interesu građana, već zloroptrebljavaju vlast zarad ličnih interesa.

Građani misle da institucije rade za partikularne interese, a ne za javno dobro, ali navode da upravo institucije treba da se samostalno izbore sa svim problemima koji se odnose na zloroptrebu mehanizama vlasti i korupciju, navodi se u saopštenju Beogradskog centra za bezbednosnu politiku.

Istraživanje je pokazalo da više od 50 odsto ispitanih građana smatra da policija ne štiti njih, već interese kriminalaca, političara i finansijski moćnih pojedinaca.

Ti stavovi su se preslikali i na percepciju korupcije, pa građani kao najkorumpiranije državne institucije vide političke partije, sudstvo i policiju.

Više od 50 odsto građana smatra da u Srbiji ili nema demokratije ili je ona sa velikim problemima. Građani smatraju da Narodna skupština ima najmanji uticaj na donošenje političkih odluka, manji od domaćih tajkuna i stranih firmi, kao i velikih stranih sila.

Ako uzmemo u obzir prethodno iznete nalaze da političari rade za svoj interes, kao i za interese stranih i domaćih bogataša, nameće se zaključak da je glavni akter u zarobljavanju države predsednik Republike, navode u Beogradskom centru za bezbednosnu politiku.

Istraživanje javnog mnjenja je pokazalo i veliku apatičnost građana, koja se ogleda u njihovoj nespremnosti da učestvuju u aktivističkim inicijativama, jer je svega 20 odsto ispitanika spremno na takav vid aktivnosti.

Rešenje za sve probleme koje su prepoznali građani ipak vide u institucijama, iako su ih ocenili kao korumpirane i da rade za partikularne interese, a ne za javno dobro.

Građani navode da upravo institucije treba da se samostalno izbore sa svim problemima u vezi sa zloupotrebom mehanizama vlasti i korupcijom.

BETA/DANAS.RS

HORES traži smanjenje PDV na hranu, odlaganje kredita i jednostavniju prijavu radne snage

<https://www.danas.rs/ekonomija/hores-trazi-smanjenje-pdv-na-hranu-odlaganje-kredita-i-jednostavniju-prijavu-radne-snage/>

Udruženje hotelsko-ugostiteljske privrede Srbije (HORES) saopštilo je danas da je od Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija zatražilo smanjenje poreza na dodatu vrednost (PDV) na hranu sa 20 odsto na deset odsto, odlaganje kredita i jednostavniju proceduru za prijavljivanje sezonskih radnika.

„Verujemo da će smanjenje PDV biti veoma delotvorna mera, koja će podržati oporavak hotela i restorana u Srbiji“, navodi se u saopštenju.

Dodaje se da su Austrija, Belgija, Bugaska, Kipar, Češka Republika, Grčka, Velika Britanija i Norveška smanjile stope PDV za ugostiteljske usluge.

HORES je predložio i da se u cilju suzbijanja neformalne ekonomije dopuni Zakon o pojednostavljenom radnom angažovanju na sezonskim poslovima i da se sezonska radna snaga u ugostiteljstvu angažuje kao u poljoprivredi.

Sada, kako se navodi, za prijavljivanje i ođavljivanje radne snage u ugostiteljstvu na kraći period, postoji vrlo složena administrativna procedura.

„U Srbiji se za angažovanje sezonskih radnika u poljoprivredi primenjuju odredbe tog zakona koji uređuje pojednostavljeni način radnog angažovanja radnika putem elektronskog portala sezonskih radnika i poslodavcima omogućava dnevno angažovanje radnika“, navodi se u saopštenju.

Dodaje se da se na isti način uređuje i plaćanje poreza i doprinosa tako da poslodavac svoje obaveze ka državi plaća samo za one dane kada je sezonski radnik zaista radio.

HORES je uputio i zahtev za moratorijum na investicione i lizing kredite od dve godine „da bi se pomoglo ugostiteljskoj privredi da lakše prevaziđe trenutnu krizu zbog pandemije“.